

หัวข้อสารนิพนธ์	แนวทางการส่งเสริมและพัฒนากองท่องเที่ยวอำเภอสาม โลก จังหวัดปทุมธานี กรณีศึกษา : หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์
ชื่อผู้เขียน	นายเวทิน ศันสนีย์เวช
สาขาวิชา/คณะ/มหาวิทยาลัยเกริก	สาขาวิชาการสื่อสารการท่องเที่ยวและบันเทิง คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.สมควร กวียะ
ปีการศึกษา	2551

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “แนวทางการส่งเสริมและพัฒนากองท่องเที่ยวอำเภอสาม โลก จังหวัดปทุมธานี กรณีศึกษา: หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการบริหารจัดการ ด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดปทุมธานี 2) เพื่อศึกษารูปแบบการส่งเสริม และพัฒนากองท่องเที่ยว ในโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ 3) เพื่อศึกษาการสื่อสาร โดยการใช้สื่อต่างๆ ในการสร้าง การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการส่งเสริมสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ผู้ให้ข้อมูลในการศึกษา มีจำนวน 128 คน ประกอบด้วยผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ ภาครัฐของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา จำนวน 3 คน ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่องค์การบริหาร ส่วนตำบล /ผู้นำชุมชน จำนวน 15 คน ผู้ดูแลและรับผิดชอบ จำนวน 10 คน กลุ่มประชาชนในพื้นที่ จำนวน 90 คน และนักท่องเที่ยวไทยจำนวน 10 คน

โดยใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ เครื่องมือวิจัยได้แก่ แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถามเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา ส่วนข้อมูลเชิงปริมาณ ทำการวิเคราะห์ โดยการใช้สถิติ ความถี่ ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า

1. สถานการณ์การท่องเที่ยวในอำเภอสาม โลก

การท่องเที่ยวในอำเภอสาม โลก ประกอบด้วย การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม โบราณสถาน การท่องเที่ยวธรรมชาติ การสัมผัสวิถีชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความหลากหลายทางชาติพันธุ์ทั้งไทยพุทธและไทยรามัญ นอกจากนี้ยังมีการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเพื่อนันทนาการและกีฬา นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในอำเภอสาม โลก ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อการพักผ่อน และรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยวจากเพื่อน/ญาติ ประเภทของการท่องเที่ยวและกิจกรรมที่เป็นที่สนใจ ได้แก่ การเที่ยวชมโบราณสถาน แหล่งประวัติศาสตร์ รองลงมา ได้แก่ การเที่ยวชมธรรมชาติ และการเที่ยวชมศิลปวัฒนธรรม ประเพณี

2. สภาพทั่วไปของการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวในอำเภอสามโคก

การบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวในอำเภอสามโคกสรุปได้ดังนี้

ด้านกายภาพแหล่งท่องเที่ยว ด้านการประชาสัมพันธ์และการตลาด ด้านการคมนาคมและสาธารณูปโภคและด้านการบริหาร พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในความรับผิดชอบของแต่ละพื้นที่ โดยมีหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ให้คำแนะนำปรึกษา

ด้านสินค้าทางการท่องเที่ยว ประกอบด้วยแหล่งโบราณสถานและประวัติศาสตร์ ศาสนสถาน และสินค้าที่ระลึก พร้อมทั้งสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสินค้าหัตถกรรมและสินค้าทางการเกษตร

ด้านสังคมและวัฒนธรรม พบว่า มีการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม ค่านิยมต่างๆ ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมของวัฒนธรรมท้องถิ่น ซึ่งมีทั้งด้านบวกและด้านลบ

ด้านการเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยว พบว่า ส่วนใหญ่เป็นการเชื่อมโยง เส้นทางท่องเที่ยวภายในอำเภอ

ด้านงบประมาณ ส่วนใหญ่เป็นงบประมาณของท้องถิ่น และงบประมาณยุทธศาสตร์จังหวัด

ด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอสามโคก พบว่ากลุ่มผู้นำชุมชนและกลุ่มผู้ดูแลและรับผิดชอบมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง สำหรับกลุ่มประชาชนมีส่วนร่วม น้อยมาก

3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความนิยมของนักท่องเที่ยวในการเลือกมาท่องเที่ยวอำเภอสามโคก

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความนิยมของนักท่องเที่ยวในการเลือกมาท่องเที่ยวอำเภอสามโคก ได้แก่ คุณลักษณะพิเศษทางกายภาพ ด้านการรักษาสิ่งแวดล้อม ด้านสังคมและด้านศิลปวัฒนธรรม พบว่า คุณลักษณะพิเศษดังกล่าวส่งผลต่อความนิยมในระดับปานกลาง

4. ศักยภาพและข้อจำกัดในการพัฒนาการท่องเที่ยวในอำเภอสามโคก

ศักยภาพและข้อจำกัดในการพัฒนาการท่องเที่ยวในอำเภอสามโคก พบว่า อำเภอสามโคกมีแหล่งท่องเที่ยวด้านประวัติศาสตร์ โบราณสถาน มีเอกลักษณ์ในวิถีชีวิตของชุมชน และมีภูมิปัญญาท้องถิ่นทางด้านศิลปวัฒนธรรม และงานหัตถศิลป์ที่ทรงคุณค่า

5. แนวทางในการพัฒนาศักยภาพและการแก้ไขข้อจำกัด

อำเภอสามโคกเป็นแหล่งเรียนรู้ควบคู่ไปกับการท่องเที่ยว ควรให้ชุมชนร่วมกันค้นหาจุดเด่นของตนเองเพื่อนำมาพัฒนาให้เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน โดยเน้นจุดขายทางสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์เป็นสำคัญ

6. แนวทางการบูรณาการการท่องเที่ยวอำเภอสามโคก

การบูรณาการการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวของจังหวัด ควรพิจารณาให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ได้แก่ การส่งเสริมให้ชุมชนทบทวนศักยภาพของตนเองว่ามีอะไรบ้างที่สามารถผลักดันให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวได้บ้าง